

امور اداره و تحریریه به متعلق
خصوصاً ایچون حکومت جاده سنده
عنائی مطبوعه سنده مطالعه اداره سنده
مراجعت اولنور

صاحب امتیاز و مدیری
عثمان توفیق

مسکونه موافق اولدوق اهدا بیو.
ریله حق مقالات مع الافکار درج
اولنور

ایکینجی سنه

نسخه می ۱ غروشد

MUTALEA

شعبه ۹ حسابیه
برسنه لکی سلائیک ایچون ۵۰ آتی
آیانی ۲۵ غروشد
سائر محالیر ایچون
برسنه لکی ۶۲ بیق، آتی آیانی
۳۲ بیق غروشد

سلائیکه اداره خانه مزدن الدیرانی
اوزره سنه لکی ۴۰ آتی آیانی
۲۰ اوچ آیانی ۱۰ غروشد
آیونه بدنی یشینا آلنور

ایکینجی سنه

عدد ۷۵

۱۴ ربیع ۱۳۱۵

هر هفته چهارشنبه کونلری نشر اولنور

۲۶ تشرین ثانی ۱۳۱۳

مَنْزَرِ تَرْجَمَا

تمنی محبت (سلیمان نزهت بک) خدائک امدادی (ن
وجدی افندیله) مصاحبه (عبدالکریم بک) بر حقیقت
قالبون دنیاده اللهم نهان (سلائیکی نزهت افندیلک) ایکی
سوز (عبدالقادربک) مطالعه (شریف نجمی افندیلک)
حفظ الصحه (دوقور جمیل خاوری بک) متنوعه :
فیلاو خاطرانی - شهر مکتوبی (ترابی بک) تفرقه :
اما - خاتره مخصوص قسم : سقات

تمنی محبت -

انتظار و صلتکه خاطریم برانکسار
مرحمت قیل آرق الله عشقنه ای کل عذار
محشره قالدی تلاقیمز آمان ای پت نکار
نفج مومنه یله سوزنر بونار انتظار
قیل مروت حاله بر کره ای شفقت شعار

بکزدی آنجق بوکون حالم پریشان زلفکه
ایلدیم بونجه زمان حسرتلر اتیان زلفکه
باغلاندی سنک آه، بوجان و وجدان زلفکه
ایرمدی حیف لب لرزان و سوزان زلفکه
قیل مروت حاله بر کره ای شفقت شعار

۲۶ تشرین ثانی: ۱۳۱۳

کیریل سلیمان نزهت

خدائک امدادی

— ابن کال نزهت بک —

زواللی والدہ خسته ، باقاده بی درمان . .
یاننده بر سکز اون یاشلرنده یاورو ملک ،
ضعیف بر کلک .

شکسته بر بوده دوشمش یاتیردی ، برخلجان
دل رقیق ، — کوزندن اوچوب ظلام کدر —
شکسته دل مادر

باقاردی یاوروسنه حس بر مرارتله . . .
یوزنده کولکلی بر پنبه لک ، نظر بی فر
شفق ضالی چیچک ؛

صوبوب طراوقی بیتمش تب و حرارتله
یاتیردی — خسته دوشوب چکدیک مشقتدن —
بو ورد نازکتر . . .

بوصاری کل آجیلیر ، بلکده طراوتیب
اولور یته ؛ فقسط افسوس زلال دقتدن ،
ضیای شفقتدن

نصیدار ایدم مزدی او مادر بی تاب . . .
کمال یأس ایله آغلار ، ایچین ایچین فریاد ،
خدادن استمداد

ایدردی . کیم کله جک آنلره معین اوله جق ؟ .
کیجه ساعت بشه کلشیدی . قومشور ناظم
یوقدی بر نفس قائم .

* *

اویاندی دوغریلوب اولدم — آلیق آلیق باقهرق ،
ضیای خنده سی طوکمش لینده . قیز ؛ ناکاه

دیدي : « نه اولدی کلن ؟ »

— قیزم اوکیم ؟ —

— اوایدی . . کورمدکی نوزادی ؟

صایقلا یور . . . اونهدر ؛ برکنکی وارنجبا ؟
اودر . . . اودر . . . نوزاد . . .

زواللی مادره لطف ایلیدی جنب ب خدا
یشدی دوقتوری : نوزادی مشفق اولادی .
خدائک امدادی .

نه رهبری

تقبعات لیلیه دن

مصاحبه

آقشام بر قاچ آرفداش کویری اوزرنده کی
قراشخانه لردن برنده بولوشدق . هیمز کثرت
مشاعلین بی تاب ایله . . . نه یایلم . نره یه
کیدم دیبه دوشونورکن رفقادن علوی بک :

— قیش کلدی ، هنوز بر فرانسز تیا ترو
قومپانیسی کلدی . کلسه ایدی بو اقشام بک
اوغلنه کیدر دک . هم اکلیتر همده استفاد
ایدر دک . بووسیله ایله فکر لر یزده دیکلنیردی .
لکن اوایله بر قومپانیسک کله چکنه دائر خبر
اولدیغندن بو آقشام نه یایه جمغزی . نره یه
کیدم جکیزی بنده کز تعییندن عاجزم — دیدی .
(منفذ اخلاق) بیلدیکمز بر تیا ترونک عدم
موجودیتدن وهرسنه کلن فرانسز قومپانیسک

بوست دهاکه مش اوله سندن طولانی تأسفلر
ایتمکده ایدک .

علوی بک دیدی که :

— بویه دوشونمکله . بیپوده یره تأسفلر
ایتمکله بر شیه قرار ویرمک قابل اولیه جق .
قالقیکیز بو آفشام بزه کیده لم . بر چای عالمی
بیالم ... دیدی .

ساعت اون بر بجهه گلش ایدی . قراشخدا
نه دن قالقدق . آرقداشمنزک اوینه کیتدک . بر
چاریک قدر او طور دقدن صوکرده صویوندق .
کتیریلان کیجه لک انشاریلری . خرقه لری کیدک .
کوله رک . بر بر مزله لطیفه ایدرک یلمک سالوننه
ایندک . یتمکرمزی یدک . ینه کوله رک . لطیفه
ایده رک اوره قاته چیققدق . غایت مزین بیوک
بر اوله بکیردک . اوله نک اوره یرنده کی
بیوک جینی صوبه یانوردی . صاغ طرفدمکی
ماسه نک اوزرینه قوینان سوارده قابنمه
باشلامشدی . هیمز لاعلی التعمین کوشه مندرلرینه .
قولتوقلره او طور دق . کوز بجه دلمنمش اولان
چانی تکلیفمزجه هر کس کندی ایله . کندی
قوبه سنه قویدی . ایچدی . دره دن . تپه دن
قبونوشلیور . مضمونلر صرف اولنشیور .
اکتلییوردی . سوز ادبیاته . مطبوعات انتقال
ایندی . کال بک دیدی که :

— مجموعه ابوالضیا ایله غلطات ترجمه نک
و معلومات رساله موقوفه سنک و اقدام
ایله ترجمان حقیقت غزته لرینک شو آراق
نشر ایدیلن نسخه لری اوقومشکنزدر . فصل ..
اولدقچه مهم مسئلهلر واردر دکلکی ؟ ..
فاروقی و صفوی بکلر :

— اوقودق . فقط . نه یالان سویلیه یم .
دقته اوقومدیقمز ایچون بوسؤ الیکزه جواب
ویرمه یز .

بونک اوزرینه علوی بک کیتدی . اولنسخه .
لرک کافه سنی کتیردی . هیمز قولتوقلردن .
مندزلردن ایندک . بر حلقه تشکیل ایتمک .
فاضل بک بونسخه لرک کافه سنی صره سیله آغیر
آغیر اوقودی . آرتق مکالمه . مباحثه یه تحول
ایتمشدی . هر کس فکرینی سولیوب محاکماتی
غایت ادبیانه . نازکانه یوردیوردی . نهایت
علوی بک :

— کیم نه دیرسه دیسون (بلهوس) ک
دها طوغری اولدیغنه دائر ابوالضیا توفیق بک
افندی طرفندن درمیان بیوریلان مطالعات جدآ
سزوار تبریکدر . بنده کز حصه مه روشن
تبریکاتی عرض ایلم . و ادله متعدد ایله طوب
غریبلی اثبات ایدیلن بریشینی طوغری اولدیغی
ایچون قبول ایتمکله افتخار ایدم . اساساً
(دهقادان) تعبیریه تحقیر بیوریلانلر بعضلرینک
ظنلری کبی . سفسطه پردازلقه یعنی بر باغچینی
تعریف مقصدیه یازیلان سکسان صحیفه یازی
رومان نامیه میدانه قونان برسوری مصالری
اوقومقده دکل تبعات جدیدیه علمیه ده بولمقده
تمیز حقیقت اقتدارینی کسب ایلمشلدرد .

(دهقادان) لقاه ایهام بیوریلان شبان
حدلری بیلیر لر . بیلمدکلرینی (بیلیورم)
ادعای جاهلانیه سیله اوزته آتیلوبده محجوب
اولمالر . اوکر تمکچالیشیرلر . طرفینک آناری
میدانده طور دقچه اثبات دعوی ایچون کلفتلر
اختیارینه حاجت یوقدر . سوزی اوزاتمق ایسته
میورم . لکن اوزایور . حاضر صره سنی گلش
ایکین مساعده کنزله معلومی اعلام قیلندن اشته
دها بر ایکی سوز سویلیه جکم . هر بجه
مداخله ایله اثبات و اعلان فضل ایتمک ممکن
دکلدر . فلسفه دن بحث اولنور . مدحت افندی
حضر تلی مداخله ایدرلر . فقهدن بحث اولنور
اوله . هندسه دن . هیئتدن . ادبیاتدن بحث اولنور
ینه اوله . هپ اوله . دایما اوله ! .. جمله
مز افندی حضر تلیرینک اقتدار لرینی تسلیم
ایدور . لکن بالجمله علوم و فنون دن بحث
ایتمک اقتدارینی حائز اولمقدلرینی سویلمکدن
چکیمیز . دیمک ایستیورم که مداخلات واقعه
کندیلرینک هر شینی (بیلمر) ادعا سنده بولند .
قلمی و حال بوکه طنز ایتمکلی قدر بیلمدکلرینی
بک واضح بر صورتده تعیین ایدر . واقعا
کندیلرینک اوان شهابلر نده شمعدیکی مکتبلر
موجود دکلدی . موجود اولانلر نده انظام
یوقدی . اعتراف ایدریم که احمد مدحت افندی
حضر تلیرینک وقوفلری صرف کندی غیرت
متدایه لرینک آثار باهره سندنر . بنده کربو آثار
ذکای فوق العاده یی آلقشلام . حتی بو آثار
فیوضاته باقدقچه طبیی اوله رق تحصیل ایدن بر

حس حرمله لیری او یرم . لکن اضا ف
بیورسونلر . اعتراف ایتمونلر که کندیلری
(دهقادان) دیه استخفاف بیور دقلمی شبان
قدر منتظم بر تحصیل کورمه مشلدرد . بوکون
سایه شاهانه ده هان هپسی مکاتب عالیله تحصیل
ایتمش اولان اوشبان کندیلر ندر زباده هر شیدن
بحث ایتمک صلاحیتی حائزدرلر . مع مافیله هیچ
بری بویه برادعاده بولمقی بویه خاطرنه کتیر .
میور . هپسی مقدمات علوم و فنونی کور .
دکلن صوکرده استعدادلرینک . احتساملرینک
سوقیاته تبعیثله بر علمده . بر فنده . بر صنعتده
اختصاص پیدا ایتمک یعنی صاحب مسلک اولمقه
جهد ایدیورلر . بوبانده مثال اوله رق جناب
شهاب الدین صالح ذکی بکلری میدانه قویه
بیلیر ز .

جناب شهاب الدین بک دوققوردرد . فنو .
نک دقایقه واقفدر . فقط کندیمی استعداد
طبیعی سوقیه ادبیاته اتساب ایتمش اولدیغندن
دایما ادبیاتله اشتغال ایدر . هیچ بر زمان
خاطرینه کیمایه . حکمت طبیعیه یه فلانه دائر
بر مقاله یازمق کلز . صالح ذکی بک ده ریا .
ضیونندرد . دایما جبردن . هندسه دن خلا .
صه ریاضیاتک شعباتندن بحث ایدر . ادبیاته
قاریشماز . لکن یازدیغی مقالات قیه دقته
اوقونورسه بک جوقلور نده فندن زیاده ذوق ادبی
مالک اولدیغی وهله آکلاشیلر . .

افندی حضر تلیرینک (دهقادان) ایله
(قلاسیق) مقاله لری شانین تدقیق و محاکمه در .
چونکه (دهقادان) مقاله سیله تریفه چالشد .
قلمی طرز جدید ایدک کندیلرینه بر جهت تعلقی
یوقدر . وارسه بز بیلمیورز . لطفاً کوستر .
سونلر مستفید اوله لم .

قلاسیق مقاله سنه کلاجه ... افندی حضر .
تلیرینک (قلاسیق) دیمکدن مقصد عالیلری
(مکتب کتابلری) یا خود (آثار عتیقه !)
دیمکسه اوبشفه مسئله ! .. خیر . قلاسیقندن
مراملری (قلاسیق آثار ادبییه) دیمکسه
کندیلرینک اساساً ادبیاتله برالیش و یریشلری
اولمدیغی جتهله طبیعی (قلاسیق آثار ادبییه)
ایله هیچ بر آلیش و یریشلری اولماق لازم
کلیر . مع مافیله بوبانده کی مطالعاتی جناب شهاب

ب‌الدین‌ک ردله مسئله‌ی حل ایتدیکی حاله. افندی
حضرتلرینک موضوع بحثی لزومندن زیاده
اوزاتمش بولملری هر شیئی بیلیرم ادعاسنده
اولدقلرینه و حال بوکه بو ادعایزنده حق‌ی اولد.
قلمینه برهادر .

بورایه قدرسوبلدیکم سوزلردن احمد مدحت
افندی حضرتلرینک قدر عالیلری تزییلتمک
فکر نده اولدیغم کلاشلمسون. حاشا.. استغفرالله!
بندکتر افندی حضرتلری صادق دوستلردن
زیاده سورم. منتسین مطبوعاتک بک چوقلردن
زیاده جودت قریحه . شدت ذکا . عمق نظر .
وسعت معلومات کی اوصاف جلیله‌ی جامع
بولدقلری تقدیر و اعتراف ایدرم . اقتضا
ایدرسه اس‌الاساس انسانیت اولان بومریات
ممتا زمینی براهین قطعیله ایله تعیین بیله ایلرم .
اوت ! براز اولکی مطالعات حقیرانه نک در .
میانندن مقصد کترانم افندی حضرتلردن
دهاییولک استفاده لر قویاً مأمول ایکن ذات عالی
استادانه لرندن او قدر استفاده ایدله مدیکنی کمال
مأیوسیتله عرض ایتمکدن عبارتدر . دیدی .
سوز هنوز پیتش ایدی . بدری بک
یرندن قالدی . دیوارده اصیلی اولان پالطوسنک
ایچجینندن بروسده چیقان (فوائد) سرلوحه
لی رساله‌نک ۱۹ تشرین اول ۳۱۳ تاریخلی و
یکرمی ایکی نومرولی نسخه‌سنی چیقاردی .

یرینه کلوب اوطوره‌رق :

— قلاسیق دبدیکزده خاطریمه کلدی .
رساله‌نک سر محرری بزم محمد رفعت بک بو
نسخده (چارشوی کهن) نامنده جدآ بک
پارلاق ، بک تحف برشر یازمش اوقویه یمده
دیکلیکیز — دیدی . . . شواشایدکی منظومه
غزایی اوقومنه باشلادی :

بوتون غرائب ماضی ... عمامه . شالوارلر
کناری صرمه‌لی چاقشیر ، چیچکلی آستارلر
کلین دوواقلری ، ترکس زمینی انتاری
شقایی ایشله چوره ، چدک ، میچمکاری
یشیللی ، آلی جورابلر ، فلکلی یاصدقلر
طولوم طولوم قینه ، سورمه ، بخوری راستقلر
تبر ، چوبوق صابی ، کشکل ، قدیفه خفتانلر
صیان ، جریده ، بالا، اوق، یای، کوشی قالقانلر ..
بوتون بوشیلرک اوستنده جابجا نسیان

سجائی ، اولوردی حزین سزین جنبان
تصادفی ... مدنیت خاتله فوزندی .
کیروب بو چارشوی به برکون اییجه کلندی...
خاتم شوچوره بو اوجوقور ، شوپوللی ترلککر ،
وباشوقرمزی ، تللی لباده بک دلبر ! . . .

کلین دوواقلری ! . . .

— دوزکون ؟ .

قینه‌مله سورمه‌مدن
آلک باقک نه کوزلدر ، یوک خاتم بدنن
کوکوک بکه حاجی یاتماز ، چیچکلی برشاق شاق:
قوزان ایشی ینم وار ، نه اینجه درکل باق !
— نه سویلیور — نینه بونلر ؟ . . .

— قوزوم بومغبونلر

بو کهنه شیلری حیلله‌یه صاقق ایستلر !
جمال حالی ، کهنله دوناتق ایستلر ! . . .
بوکون بزم برمرذر شو افاق نورانی ،
اوت او یرده کولومسر کمال انسانی !
نصل اولورده دوزسک زمان ماضی به ؟
نصل اولورده دوشرسک اغور ماضی به ؟
آجیق ایکن کچمکل . . . شورا، استقبال،
ایدر بو چارشوی سنک‌ده خیالکی اظلال . . .

* *

خانم چوجوقله چیقارکن بو چارشیدن ولهان
کوروندی کوزلرینه بک غریب بر انسان !
اوزونجه بویلی، ملحم ، مخوف بر چهره ،
اولور مثال غزایت او حال ایله دهره
اوکنده بر کوفه میوه ، ایدردی واویلا :
— نه طاتی آیالرم وار . . . شومالار ، اعلا !
— خاتم اوجوز ویرم کل !

— امان چکیل کچم .

— جوروک ، نه قدر ییس !

خیر ، خیر اصلا

بو آیوالر قلاسیقدر . . . جوروک دکل حاشا ! . . .

بولطیف منظومه‌ده ختام بولمشدی . وفائی

بک :

— قرداشمز دفعت بک شو صوک زمانلرده

چوق ترقی ایتدی . عن صمیم القلب تبریک ایدد .

رز — دیمکده ایکن ظریف بک یرندن قیامله :

— بو کیجه کویا دیکلنه جکدک . بوسبتون

یورولدق . ایکی قویه جای ایچمک بریمزه نصیب

اولدی . ارتق مباحثه‌ی برافکرده سزه بر

قلاسیق جای یاییم ! — دیدی . اوکجه صوبیه بر
قاج اودون آتدی . صوکردهده سبامورک آتشی
تازدلدی .

استانبول : ۳۰ تشرین اول ۳۱۳

عبدالکریم هادی

« بر حقیقت قالمسون دنیاده اللهم هان »
بودعابه « آمین ! » دینلرک برنجیلرندن
اولدیغم ایچون ادبیاتمه ، لسانمه تعلقی اولان
بر مسئله‌نک — و فقط صورت قطعیله ده — حانی
(مطالعه) واسطه‌سیله ادبیات ولسانمک ترقی
وتعالی‌سندنک زیاده علاقه دار بولسان ادبای
کرامندن رجایه مجبور اولدم . فعل استیلا بر
(شیئی) می ، بر (شیئی) می لاحق اولور ؟
بر شیئه لاحق اولدیغنه مثال :

۱

... رؤیالر ، ... خویالر اوراق (حیاتی) ،
اوساحه (امید) استیلا ایدیسور .
فلسفه قریبلری : احمدانوری

۲

... استیلا ایتدی (کواکلی) عوالم‌لویه‌کی
توسیع ایدر .

رخشان : محمود کمال

۳

... (وجودنی) فوق‌العاده بر حرارت استیلا
ایلمشدر .

دلاور : فضل نجیب

۴

... ایکی طرفی مزارلره محاط اولان بو طیار
بولده (قلبی) خوف و خشیت استیلا ایتدی .

معلومات ۱۰۷ : ابراهیم پاشاحفیدی صالح

بودرت مثالتک دوعغری اولدیغنه دلیل .

استیلا — تمک استیلا . مفعول به آلیز . مثلاً
« (باغچه‌یه) سیل استیلا ایتدی » دینلبوب (باغچه‌ی)
سیل استیلا ایتدی دینلبوب . چونکه معنایی « بربری
قوه غالبه‌یه ضبط » ایتکدر .

تهذیب الکلام : صحیفه ۳۹

فعل استیلا بک بر (شیئی) دکل بر (شیئه)

لاحق اولدیغنه مثال :

۱

... ظلمت لیل تپلر دن اوزانه اوزانه ایندرک